

podporujeme lidi s duševním onemocněním

MÍSTO PSYCHOTERAPIE VE SLUŽBÁCH NABÍZENÝCH MULTIDISCIPLINÁRNÍMI TÝMY

Petr Hudlička

Historický rámec

- Psychoterapie jako jeden z ostrovů pozitivní deviace a psychoterapeutické stacionáře jako důležitý element změn v přístupu k psychiatrickým pacientům...
- V průběhu vytváření standardu CDZ ustoupila psychoterapie do pozadí, ustoupilo se od těsné vazby na psychoterapeutické stacionáře

CDZ jako prostor prolínání dvou světů?

Měli bychom mluvit o dialogu minimálně čtyřech světů:

- Sociální
- Zdravotní
- Psychoterapeutický
- Peerský

Specifika psychoterapeutického přístupu

Zaměření na prožívání/chování a vztahy/komunikaci

Snaha o porozumění

Silná vazba

Intimita

Ambulantní práce

Faktický rámec

Služby nabízené CDZ:

- Kontakt a podpora
- Case management
- Psychiatrická ambulance
- Služby bydlení (Housing first)
- Pracovní konzultant (IPS)
- Psychosociální diagnostika
- Skupinové programy
- Krizové služby
- Psychoterapie
- Podpora rodiny
- Peer kontakt

Reálný stav

Na základě průzkumu:

- Nositelem psychoterapeutické odbornosti bývá psycholog
- V individuální terapii 10 – 15 klientů
- Krátkodobější i dlouhodobá terapie
- Významná fáze „předterapie“ – přípravy na terapii
- Opatrné sdílení obsahu psychoterapie v týmu
- V některých CDZ probíhá systematická rodinná terapie
- V oslovených CDZ neběží psychoterapeutické skupiny
- V jednom CDZ běží skupina s psychoterapeutickým rozměrem v režimu sociální služby určená lidem s poruchou osobnosti

Reálný stav

Psychoterapie ve zdravotnickém režimu a mimo něj:

- Mnoho dalších pracovníků CDZ (sociálních pracovníků, sester) má psychoterapeutické vzdělání, často i v rozsahu akreditovaného výcviku
- Case manageri často reálně dělají v rámci práce s klientem podpůrnou psychoterapii a je to ku prospěchu klientům
- V ideálním případě mají v této práci intervizní podporu psychologa/psychoterapeuta
- Mnoho týmů více či méně „koketuje“ s využitím přístupu Otevřeného dialogu

Otevřený dialog

Základní kontext:

- Přístup uplatňovaný původně ve Finském Torniu
- Vychází ze systemických a dialogických principů
- Původně určený především pro práci s lidmi se závažnou psychiatrickou diagnózou, později indikace rozšiřována
- Aktuálně OD testují ve Velké Británii, Itálii, Polsku a v dalších i mimoevropských zemích
- Ve Finsku jde o akreditovaný psychoterapeutický směr, psychoterapeutické vzdělávání je zde otevřeno pro pracovníky v pomáhajících profesích
- Tapio Salo: „Co je terapie a co není – to je jen čára na vodě...“

Otázky a odpovědi

Odpovědi:

- Psychoterapie do portfolia CDZ určitě patří.
- Unikátní je prostor pro postupné nastartování terapeutického procesu a kontext multidisciplinárního týmu.
- Jen nesměle využíváme potenciál psychoterapeutického přístupu při práci s rodinou/sociálním prostředím klienta
- Znovu narážíme na bolest české psychoterapie – její nevyjasněnost mimo čistě zdravotnický kontext
- Psychoterapie v „klasickém tvaru“ bude jen jednou a spíše vedlejší modalitou, kterou multidisciplinární tým nabízí
- Pro dobré zapojení psychoterapie do práce multidisciplinárních týmů budeme možná muset přeformulovat svůj pohled na ni – najít nový komplexnější a dynamičtější tvar prostupující celý tým

Otázky a odpovědi

Otázky:

- Nabízíme toho hodně – jak klienta nezahltit?
- Kde je hranice psychoterapie ve zdravotních a sociálních službách – což už terapie je a co už není?
- Kdo je indikován pro psychoterapeutickou práci přímo v týmu CDZ a jak to poznáme?
- Jak podpořit, využít a ocenit psychoterapeutické vzdělání a psychoterapeutickou práci u dalších členů týmu?
- Máme dostatek návazných psychoterapeutických služeb pro klienty k nim indikované?

podporujeme lidi s duševním onemocněním

DĚKUJI ZA POZORNOST